त्तालेस उपनिरीक्षर्छ (पूर्व) परीक्षा-2014,	TINT A 18	7 2014
UI (94) 2010 1010 (Ju) 40611 -2014	yala11 14. 10	

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक BOOKLET No.

2014

प्रश्नपुस्तिका

A

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ:1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100 एकूण गुण : 100

नद्ये

M

अध

सील

敞

सूचनेविना

पर्यं वे क्षकां च्या

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत
 न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

	परीक्षा-क्रमांक								
	à	र्ने ज्द्राची संकेताक्ष		-		ষ্টাব	ी टिचा अ	गंक	
~	<u> </u>		~	-		_			

Code : E04

- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. द्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
 - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

A		3			E04
1.	'न्यु मू	र्' या बेटावरून सध्या कोणत्या दोन देशांमध्ये वाद	सुरू अ	गहे ?	
	(1)	भारत आणि चीन	(2)	भारत आणि पाकिस्तान	
	(3)	भारत आणि बांग्लादेश	(4)	भारत आणि श्रीलंका	
	New	Moore Island is a point of conflict be	tween	which two countries ?	
	(1)	India and China	(2)	India and Pakistan	
_	(3)	India and Bangladesh	(4)	India and Sri Lanka	

2. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूकीत मतदारांसाठी नकाराधिकार (नोटा) उपलब्ध करून देणारे देशातील पहिले राज्य कोणते ?

(1)	मध्य प्रदेश	(2)	राजस्थान
(3)	छत्तीसगढ	(4)	महाराष्ट्र

Which was the first State in the country to give right of NOTA (None of the above) to the voters in the election of Local Self Government ?

(1)	Madhya Pradesh	(2)	Rajasthan
(3)	Chhattisgarh	(4)	Maharashtra

3. 1.1.2014 रोजी महाराष्ट्रातील नोंदणीकृत मतदारांची संख्या होती

- (1) 9·50 कोटी
- (2) 8·25 कोटी
- (3) 7·89 कोटी
- (4) 6·75 कोटी

Registered number of voters in Maharashtra as on 1.1.2014 were

- (1) 9.50 crores
- (2) 8.25 crores
- $(3) \quad 7{\cdot}89\ crores$
- (4) 6.75 crores

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

E04

- 4. खालील विधाने विचारात घ्या :
 - अ. मा. राष्ट्रपतीने लोकपाल विधेयक 2013 ला 1 जानेवारी 2014 रोजी मान्यता दिली.
 - ब. लोकपाल यांच्या न्यायाधिकारात पंतप्रधान, मंत्री व खासदार येतात.
 - (1) विधान 'अ' बरोबर, 'ब' चूक
 - (2) विधान 'अ' चूक, 'ब' बरोबर
 - (3) दोन्हीही 'अ' आणि 'ब' विधाने बरोबर
 - (4) दोन्हीही 'अ' आणि 'ब' विधाने चूक

Consider the following statements :

- A. Lokpal Bill 2013 was assented by the Hon'ble President on January 1, 2014.
- B. Prime Minister, Ministers and Members of Parliament are within the jurisdiction of Lokpal.
- (1) Statement 'A' is correct, 'B' is false
- (2) Statement 'A' is false, 'B' is correct
- (3) Both the statements 'A' and 'B' are correct
- (4) Both the statements 'A' and 'B' are false

5. साहित्य अकादमी पुरस्कार, 2013 मराठीसाठी निवड समितीचे सदस्य कोण होते ?

- अ. डॉ. सदानन्द मोरे
- ब. डॉ. नागनाथ कोत्तापल्ले
- क. वसंत आबाजी डहाके
- ड. प्रो. विलास खोले
- (1) अ, ब, क (2) ब, क, ड (3) अ, ब, ड (4) अ, क, ड

Who were the members of the selection committee of Sahitya Akademi Award, 2013 for Marathi ?

- A. Dr. Sadanand More
- B. Dr. Nagnath Kottapalle
- C. Vasant Abaji Dahake
- D. Prof. Vilas Khole
- (1) A, B, C (2) B, C, D (3) A, B, D (4) A, C, D

A

- 6. 2013 मध्ये मंगळ यान हे कोणत्या ठिकाणावरून सोडण्यात आले ?
 - (1) भुवनेश्वर
 - (2) बंगलुरू
 - (3) श्रीहरिकोटा
 - (4) हैदराबाद

Wherefrom was the Mangalyaan launched in 2013?

- (1) Bhubaneshwar
- (2) Bengaluru
- (3) Sriharikota
- (4) Hyderabad
- 7. जागतिक वारसा स्थळ यादीत महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या स्थळांचा समावेश होतो ?
 - A. शनिवाखाडा आणि शिंद्यांची छत्री.
 - B. अजिंठा आणि वेरूळ.
 - C. कासचे पठार आणि छत्रपती शिवाजी टर्मिनस.
 - D. नांदेड येथील गुरुद्वारा आणि ज्ञानेश्वर समाधी.
 - A आणि B
 - (2) B आणि C
 - (3) C आणि D
 - (4) A आणि D

Which of the following sites in Maharashtra figure in the list of World Heritage sites ?

- A. Shaniwarwada and Shinde's Chattri.
- B. Ajanta and Ellora.
- C. Kaas plateau and Chhatrapati Shivaji Terminus.
- D. Gurudwara in Nanded and Dnyaneshwar Samadhi.
- $(1) \quad A and B$
- (2) B and C
- (3) C and D
- (4) A and D

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

E04		6				
8.	' <i>प्लॅनिंग ॲन्ड दि पुअर</i> ' या ग्रंथाचे लेखन कोणी केले ?					
	(1)	डॉ. वि.म. दांडेकर	(2)	प्रो. अमर्त्य सेन		
	(3)	डॉ. नरेंद्र जाधव	(4)	डॉ. बी.एस. मिन्हास		
	Who	has written the book 'Planning and	the P	oor'?		
	(1)	Dr. V.M. Dandekar	(2)	Prof. Amartya Sen		
	(3)	Dr. Narendra Jadhav	(4)	Dr. B.S. Minhas		

9. झुम्पा लहरी यांच्याविषयी खालीलपैकी कोणते विधान सत्य ठरेल ?

- (1) त्या 'भारत-पाक कथा कादंबरीकार' आहेत.
- (2) मॅन बुकर पारितोषिकांच्या अंतिम सहापुस्तकात 2013 मध्ये त्यांच्या पुस्तकाची निवड झाली.
- (3) त्यांच्या 'इंटरप्रिटर' या कादंबरीला साहित्य-अकादमीचा पुरस्कार मिळाला.
- (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following statements is true about Jhumpa Lahiri?

- (1) She is an 'Indo-Pak Novelist'.
- (2) Her book was selected among the six final books for the Man Booker Award 2013.

Α

- (3) Winner of the Sahitya Akademi Award for the novel 'Interpreter'.
- (4) All of the above
- 10. देशातील घन कचऱ्यापासून उर्जानिर्मितीचा पहिला प्रकल्प कोणत्या महानगर पालिकेने सुरू केला आहे ?
 - (1) पिंपरी चिंचवड महानगर पालिका
 - (2) पुणे महानगर पालिका
 - (3) मुंबई महानगर पालिका
 - (4) ठाणे महानगर पालिका

Which Municipal Corporation in the country has taken the lead in implementing the project of producing electricity from waste ?

- (1) Pimpri Chinchwad Municipal Corporation
- (2) Pune Municipal Corporation
- (3) Mumbai Municipal Corporation
- (4) Thane Municipal Corporation

A				7				E04
11.	वनहव	क कायद्याच्या अंग	नलबजावण	गीत खालीलपैकी के	णित्या नि	जेल्हयाने देशात प्र	थम क्रमांव	5 मिळविला आहे ?
	(1)	भंडारा	(2)	ठाणे	(3)	गडचिरोली	(4)	चंद्रपूर
		ch of the fol lementing the	-		come	first in the	e count	ry in effectively
	(1)	Bhandara	(2)	Thane	(3)	Gadchiroli	(4)	Chandrapur
12.	महार		 ीची स्थाप	ाना कुठे करण्यात ये	गार <i>नाह</i>	ft ?		
	(1)	नागपुर	(2)	औरंगाबाद	(3)	मुंबई	(4)	पुणे
	Whe	ere will a Law	Univer	sity not be esta	blishe	d in Maharas	shtra?	
	(1)	Nagpur	(2)	Aurangabad	(3)	Mumbai	(4)	Pune
13.	भारर्त		- त्री दरुस्ती	 विधेयक कोणत्या क्षे	ोत्राशी सं			
	(1)	न्यायालयीन नियुव	-		(2)	सहकार		
	(3)	হিাধ্রণ			(4)	निवडणूक सुधार		
	What is the 120 th Amendment Bill to the Indian Constitution related to ?							
	(1)	Judicial App	ointme	nts	(2)	Co-operative	es	
	(3)	Education			(4)	Election Ref	forms	
14.	डॉ. न	गरेंद्र दाभोळकरांनी र		न कोणते पुस्तक लि	ाहिले <i>न</i>	ाही ?		
	(1)	विचार तर कराल		•	(2)	सामाजिक श्रद्धा		
	(3)	तिमीरातुन तेजाक	डे		(4)	ठरलंडोळस	व्हायचच !	
	Whi	Which book has not been written by Dr. Narendra Dabholkar?						
	(1)	Vichar Tar K			(2)	Samajik Sh		
	(3)	Timiratun T	ejakade	ļ	(4)	TharalaL	Oolas WI	haychach !
15.	देशात			 षि वसंत 2014" कु	 ठे भरली	होती ?		
	(1)	पुणे	(2)	अकोला	(3)	इंदौर	(4)	नागपुर
		ere was the N country?	ational	Agriculture E	xhibiti	on "Krishi V	asant 2	014" organised in
	(1)	Pune	(2)	Akola	(3)	Indore	(4)	Nagpur
 कच्च्य	कामार			ROUGH WORK				P.T.O.

- 16. ग्रामपंचायतीच्या सरपंचाबाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :
 - अ. तो ग्रामपंचायतीचा कार्यकारी प्रमुख असतो.
 - ब. ग्रामपंचायतीच्या बैठकी बोलावतो व अध्यक्षस्थान भूषवितो.
 - क. ग्रामपंचायतीच्या ठरावांची व निर्णयांची अमलबजावणी करतो.
 - अकार्यक्षमता, अयोग्यवर्तन व भ्रष्टाचार या कारणावरून जिल्हापरिषदेची स्थायी समिती त्याला पदभ्रष्ट करू शकते.

वरील पैकी कोणते/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) केवळ अ (2) केवळ ब आणि क
- (3) केवळ अ, ब आणि क (4) वरील सर्व

Consider the following statements about Sarpanch of a Gram Panchayat :

- A. He is executive head of Gram Panchayat.
- B. Convenes and presides over the meetings of Gram Panchayat.
- C. Executes the resolutions and decisions of Gram Panchayat.
- D. He can be removed from office by the Standing Committee of Zilla Parishad, on the grounds of incapacity, misbehaviour and corruption.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (1) A only (2) B and C only
- (3) A, B and C only (4) All of the above
- 17. राज्य लोकसेवा आयोगाच्या सदस्यांच्या पदाचा कार्यकाल समाप्तीनंतर खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?
 - (1) तो केंद्रीय लोकसेवा आयोगाचा अध्यक्ष म्हणून नियुक्तीला पात्र असतो.
 - (2) तो केंद्रीय लोकसेवा आयोगाचा सदस्य म्हणून नियुक्तीला पात्र असतो.
 - (3) तो त्याच राज्य लोकसेवा आयोगाचा अध्यक्ष म्हणून नियुक्तीला पात्र असतो.
 - (4) तो अन्य कोणत्याही राज्य लोकसेवा आयोगाचा अध्यक्ष म्हणून नियुक्तीला पात्र नसतो.

Which of the following statements is *not* correct about a member of State Public Service Commission on ceasing to hold office ?

- (1) He is eligible for appointment as the Chairman of Union Public Service Commission.
- (2) He is eligible for appointment as a member of Union Public Service Commission.
- (3) He is eligible for appointment as the Chairman of that State Public Service Commission.
- (4) He is not eligible for appointment as a Chairman of any other State Public Service Commission.

Α

- 18. राज्याच्या महाधिवक्त्याबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?
 - (1) त्याची नियुक्ती संबंधित घटकराज्याच्या राज्यपालाकडून होते.
 - (2) त्याच्याकडे सोपविलेल्या बाबी संबंधाने तो राज्यसरकारला कायदेशीर सल्ला देतो.
 - (3) जर आणि जेव्हा गरज असेल तेव्हा तो राज्यविधिमंडळापुढे भाषण करू शकतो.
 - (4) विधिमंडळाच्या गृहात तो मतदान करू शकतो.

Which of the following statements is *not* correct about the Advocate General of a State ?

- (1) He is appointed by the Governor of the concerned State.
- (2) He gives advice to the State Government on legal matters referred to him.
- (3) He can address the State Legislature as and when required.
- (4) He has the right to vote in the Houses of Legislature.
- **19.** खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने निवडणूक प्रक्रियेत सुधारणे संदर्भात नुकतेच कोणते महत्त्वपूर्ण निर्णय दिले ?
 - अ. इलेक्ट्रॉनिक वोटींग मशीनचा वापर.
 - ब. EVM वर आणि मतपत्रिकेवर 'NOTA' (यापैकी कुणीही नाही) पर्याय.
 - क. निवडणूक ओळखपत्र.
 - ड. गुन्हा/अपराध सिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून संसद सदस्य (खासदार), राज्य विधिमंडळाचा सदस्य (आमदार) अपात्र ठरतो/अनर्ह ठरतो.
 - (1) अफक्त (2) अ आणि ड
 - (3) अ, ब, क (4) ब आणि ड

Amongst the following which of the recents judgments of the Supreme Court of India were related with the reforms of electoral process ?

- A. Use of electronic voting machine.
- B. 'NOTA' option in EVMs and on ballot paper.
- C. Election Voting Identity Card.
- D. MP's, MLA's to be disqualified on the date of criminal conviction.
- (1) Only A (2) A and D
- (3) A, B, C (4) B and D

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

E04

E04	10						
20.	भूमि करा	-	बदलाः	कायदा – 2013 मधील खालील तरतुर्दीचा विचार			
	अ.	भूमि अधिग्रहणासाठी संबंधित सर्व शेतकऱ्यांची	संमतीः	आवश्यक आहे.			
	ब.	ब. अधिग्रहीत केलेली जमीन पाच वर्षांपर्यंत वापरात आणली नाही तर मूळ मालकाला परत केली जाईल.					
	क.						
	ड.	ग्रामीण क्षेत्रात भूमि मालकाला बाजारभावाच्या च	बार पटी	ने, तर शहरी भागात दुपटीने मोबदला दिला जाईल.			
	वरील विधानापैकी कोणते/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?						
	(1)	(1) केवळ अ आणि ब (2) केवळ ब आणि क					
	(3)	केवळ क आणि ड	(4)	ब, क आणि ड			
	 Consider the following provisions in The Right to Fair Compensation an Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 : A. The consent of all the concerned farmers is essential to acquire the land. B. If the acquired land remains unused for five years, it is to be returned to it owner. 						
	C.	The land will be acquired after reha	bilita	tion only.			
	D.	The compensation paid to the land rural areas and two times in urban		er will be four times market value in			
	Wh	ich of the above statements is/are corr	rect ?				
	(1)	A and B only	(2)	B and C only			
	(3)	Only C and D	(4)	B, C and D			
21.	खाल	ोल विधानांचा विचार करा :					
	अ.	डॉ. बी.आर. आंबेडकर हे मसुदा समितीचे अध्य	रक्ष होते				
	ब.	श्री एच.जे. खांडेकर हे या समितीचे सदस्य होते.					
	(1)	ब बरोबर आहे	(2)	अ बरोबर आहे			
	(3)	अ व ब दोन्ही बरोबर आहेत	(4)	अ व ब दोन्ही चूक आहेत			
	Con	Consider the following statements :					

sales to proper and the second states and the second states and

-

- A. Dr. B.R. Ambedkar was the Chairman of Drafting Committee.
- B. Shri H.J. Khandekar was the member of this committee.
- (1) B is correct (2) A is correct
- (3) A and B both are correct (4) A and B both are wrong

Α

22. 'कॅबिनेट मिशन योजने' संदर्भात जुळणी करा :

अ.	निवडावयाची एकूण सदस्यसंख्या	Ι.	292
ब.	संस्थानिक-राज्यांचे प्रतिनिधी	II.	4
क.	उच्च आयुक्तांचे प्रांत प्रतिनिधी	III.	93
ड.	प्रांतांचे प्रतिनिधी	IV.	389

अ	ब	क	ड

(1)	IV	III	II	Ι
(2)	Ι	II	III	IV
(3)	II	Ι	IV	III
(4)	III	IV	I	II

Match the following as per 'Cabinet Mission Plan' :

А.	Total members to be elected	I.	292
В.	Representatives of the Princely States	Π.	4
C.	Representatives of High Commissioners' Areas	III.	93
D.	Representatives of the Provinces	IV.	389

	Α	В	С	D
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	III	IV
(3)	II	Ι	ſV	ш
(4)	III	IV	I	Π

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

E04

E04

23.	उद्देशपत्रिकेची खालील वर्णने आणि विद्वान यांची जुळणी करा :					
	अ.	राजकीय कुंडली	I.	पंडीत ठाकुरदास भार्गव		
	ब.	कल्याणकारी राज्याची अचंबीत करणारी तत्त्वे	II.	एम.व्ही. पायली		
,	क.	उत्कृष्ट गद्य-काव्य	III.	के.एम. मुन्शी		
	ड.	अशा प्रकारचा केलेला एक सर्वोत्तम मसुदा	IV.	आचार्य जे.बी. कृपलानी		

	अ	ଷ୍	क	ड
(1)	III	IV	Ι	Π
(2)	I	II	III	IV
(3)	Π	Ι	IV	III
(4)	IV	III	II	Ι

Match the following scholars with the way they described the Preamble :

A.	Political Horoscope	I.	Pandit Thakurdas Bhargava
B.	Mystic Principles of a Welfare State	II.	M.V. Pylee
C.	Superb prose-poem	III.	K.M. Munshi
D.	One of the best of the kind ever drafted	IV.	Acharya J.B. Kripalani

	Α	В	С	D
(1)	III	IV	Ι	П
(2)	Ι	II	III	IV
(3)	Π	Ι	IV	III
(4)	IV	III	Π	I

Α

- 24. ग्रामसभे संबंधीच्या खालील विधानांचा विचार करा :
 - अ. तो पंचायती राज्यातील सर्वात कनिष्ठस्तर आहे.
 - ब. 73व्या राज्यघटना दुरुस्तीने तीला घटनात्मक दर्जा प्राप्त झाला आहे.
 - क. ग्रामसभेत, ग्रामपंचायतीच्या क्षेत्रात वास्तव्य करणाऱ्या सर्व पात्र मतदारांचा समावेश होतो.
 - ड. वित्तीय वर्षामध्ये ग्रामसभेच्या चारबैठकाघ्याव्या लागतात.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) केवळ अ
- (2) केवळ ब आणि क
- (3) केवळ अ, ब आणि क
- (4) वरील सर्व

Consider the following statements about Gram Sabha :

- A. It constitutes the lowest tier in the Panchayati Raj.
- B. It has become a statutory body by the 73rd Constitutional Amendment.
- C. Gram Sabha consists of all the eligible voters living in the area of Gram Panchayat.
- D. Four meetings of the Gram Sabha are to be conducted in the financial year.

Which of the statements given above is/are correct?

- (1) A only
- $(2) \quad B \text{ and } C \text{ only} \\$
- (3) A, B and C only
- (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

E04		14		
25.	राज्यपालाचे अधिकार व अधिकार प्रदान करणारी कलमे यांची जुळणी करा :			
	अ.	विधान सभेत अँग्लो-इंडियन जमातीच्या एका	I.	161
		प्रतिनीधीची नियुक्ती करू शकतात		
	ब.	राज्यसरकारचे वार्षिक अंदाजपत्रक विधान सभेपुढे सादर	II.	207
		करण्यास सांगणे		
	क.	विधानसभेत अर्थविधेयके मांडण्याची शिफारस करणे	III.	202
	ड.	त्याला 'दया दाखविण्याचा विशेषाधिकार' आहे	IV.	333

	अ	ৰ	क	ड
(1)	IV	III	П	Ι
(2)	I	II	III	IV
(3)	Ш	IV	Ι	Π
(4)	II	I	IV	III

Match the powers of the Governor with the Articles conferring those powers :

А.	He can nominate one member of Anglo-Indian	I.	161
	Community in Vidhan Sabha		
В.	He causes the annual budget of the State	II.	207
	Government to be laid before Vidhan Sabha		
C.	To recommend Money Bills to be introduced in Vidhan Sabha	III.	202
D.	He has 'prerogative of mercy'	IV.	333

	A	В	С	D
(1)	IV	Ш	II	Ι
(2)	I	II	ш	IV
(3)	Ш	IV	Ι	II
(4)	II	Ι	IV	III

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Α

Α			15	1	E04
26.	पुढील	घटना त्यांच्या कालक्रमानुसार लिहा :			
	अ.	समाजवादी पक्षाची स्थापना			
	ब.	काँग्रेसचे पाटणा अधिवेशन			
	क.	श्वेतपत्रिका			
	ड.	तिसरी गोलमेज परिषद			
	(1)	क, ब, अ, ड	(2)	ड, क, ब, अ	
	(3)	अ, ड, क, ब	(4)	ब, अ, ड, क	
	Ame	ange the following events in their	abranala	agical order	

Arrange the following events in their chronological order :

arty	
	arty

- B. Patna Session of the Congress
- C. White Paper
- D. Third Round Table Conference
- (1) C, B, A, D (2) D, C, B, A
- (3) A, D, C, B (4) B, A, D, C

27. ब्रिटीश ईस्ट इंडिया कंपनीची भारतातील व्यापारविषयक मक्तेदारी कोणत्या कायद्यान्वये संपुष्टात आली ?

- (1) 1793 चा सनदी कायदा
- (2) 1813 चा सनदी कायदा
- (3) 1773 चा नियमनाचा कायदा
- (4) 1858 चा भारताच्या सुशासनाचा कायदा

Which of the following Acts ended the trade monopoly of the British East India Company in India?

- (1) The Charter Act of 1793
- (2) The Charter Act of 1813
- (3) The Regulating Act of 1773
- (4) Act for the better Government of India of 1858

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

E04

- 28. 1890 मध्ये स्थापन केलेल्या राष्ट्रीय सभेच्या ब्रिटिश समिती मध्ये पुढील पैकी कोणत्या व्यक्ती सहभागी झाल्या होत्या ?
 - (1) दादाभाई नौरोजी, लोकमान्य टिळक, ब्राडलॉ, ॲडम्स, हॉवर्ड
 - (2) युल, ह्यूम, ॲडम्स, नॉरटॉन, हॉवर्ड
 - (3) ह्यूम, टिळक, कॅपबेल, ब्राडलॉ, नॉरटॉन
 - (4) युल, ह्यूम, ब्राडलॉ, नॉरटॉन, कॅपबेल

Who from amongst the following had participated in the British Committee of National Congress, that was established in 1890?

- (1) Dadabhai Naoroji, Lokmanya Tilak, Bradlaw, Adams, Howard
- (2) Yule, Hume, Adams, Norton, Howard
- (3) Hume, Tilak, Campbell, Bradlaw, Norton
- (4) Yule, Hume, Bradlaw, Norton, Compbell

29. खालीलपैकी 1935 च्या भारत सरकारच्या कायद्याची वैशिष्ट्रये कोणती ?

- अ. प्रांतीय स्वायत्तता
- ब. संघराज्याचे न्यायालय
- क. केंद्रात द्विदल राज्यपद्धती
- ड. दोन सभागृह असलेले संघीय कायदे मंडळ
- (1) अ आणि ड फक्त (2) अ, क, ड फक्त
- (3) अ, ब, क आणि ड (4) ब आणि क फक्त

What were the important features of the Government of India Act, 1935?

A. **Provincial Autonomy** Β. Federal Court C. Dyarchy at the Centre **Bicameral Federal Legislature** D. A and D only (1)(2)A, C, D only B and C only (3)A, B, C and D (4)

17

30. जोड्या लावून उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा.

A

अ.	एम.जी.	रानडे			I.	जमखिंडी
ब.	जी.जी.	आगरक	र		II.	ટેંમૂ
क.	वी.आर	. शिंदि			III.	पुणे
ड.	जी.एच.	देशमुख			IV.	निफाड
	अ	ब	क	ड		
(1)	11	Ι	III	IV		
(2)	III	Ι	IV	II		
(3)	IV	II	Ι	III		
(4)	II	IV	III	Ι		

Match the pairs and choose the appropriate answer option.

A.	M.G. (Ranad	e	I.	Jamkhindi		
B.	G.G. 4	Agarka	r	II.	Tembhu		
C.	V.R. 8	Shinde		III.	Pune		
D.	G.H. I	Deshm	ukh	IV.	Niphad		
	Α	В	С	D			
(1)	II	Ι	III	IV			
(2)	III	Ι	IV	11			
(3)	IV	II	Ι	III			
(4)	н	IV	III	Ι			

31. 'पंडिता रमाबाईंशी' निगडीत चुकीचे विधान ओळखा.

- (1) 'शारदासदन' आणि 'मुक्तिसदना'ची स्थापना
- (2) 'स्त्रीकोश' या पुस्तकातून स्त्रियांचे वर्णन केले
- (3) निराश्रित विधवा स्त्रियांसाठी 'कृपासदन', 'प्रितीसदन'
- (4) त्यांच्या कार्याबद्दल 'कैसर-ई-हिंद' ही पदवी बहाल

Identify the wrong statement about 'Pandita Ramabai'.

- (1) Establishment of 'Sharda Sadan' and 'Mukti Sadan'
- (2) Wrote about women in the book 'Strikosh'
- (3) 'Kripa Sadan', 'Preeti Sadan' for the shelterless widows
- (4) The honour of 'Kaiser-e-Hind' was conferred on her in recognition of her work

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

E04

E04			18								
32.	जोड	चा लावू	न उत्तराच	ा योग्य पय	यि निवडा.						
	अ.	अखिल	1 भारतीय	ट्रेड युनिय	न काँग्रेस		I.	1936			
	ब.	अखिल	1 भारतीय	किसान व	जँग्रे स		II.	1920			
	क.	गिरणी	कामगार	संघ			III.	1918			
	ड.	अहमद्	ाबाद टेक	तटाईल लेब	बर असोसिए	्शन	IV.	1928			
		अ	জ	क	ड						
	(1)	II	Ι	IV	III						
	(2)	III	IV	Ι	II						
	(3)	II	Ι	III	IV						
	(4)	Ι	II	IV	III						
	Ch	oose th	e appr								
	A.	All India Trade Union Congress							1936		
	В.	All Ir	idia Ki	san Con	gress			II.	1920		
	C.	Girni	Kamg	ar Unio	n			III.	1918		
	D.	D. Ahmedabad Textile Labour Association						IV.	1928		
		Α	В	С	D						
	(1)	II	Ι	IV	III						
	(2)	III	IV	Ι	II						
	(3)	II	Ι	III	\mathbf{IV}						
	(4)	Ι	Π	IV	III						

A

33. मुस्लिम लीगने 'मुक्ति दिन' केव्हा साजरा केला ?

(1) 1926 मध्ये, जेव्हा स्वराज्य पक्षाने प्रांतातील आपले बहमत गमाविले.

(2) 1929 मध्ये, काँग्रेसने पूर्ण स्वराज्याची मागणी जाहीर केली त्यानंतर.

(3) 1932 मध्ये, सरकारने काँग्रेसला बेकायदा घोषित केले तेव्हा.

(4) 1939 मध्ये, द्वितीय जागतिक महायुद्धात भारताला ढकलले, त्याचा निषेध म्हणून प्रांतातील काँग्रेसच्या मंत्र्यांनी राजीनामे दिले तेव्हा.

When did the Muslim League celebrate 'the Deliverance Day'?

- (1) In 1926, when Swaraj Party lost its majority in the Provinces.
- (2) In 1929, after the declaration of the demand of Complete Indpendence by the Congress.
- (3) In 1932, when the Congress was declared illegal by the government.
- (4) In 1939, when the Congress ministers in the Provinces resigned as a protest against the inclusion of India in the Second World War.

Α

P.T.O.

पढील पैकी कोणती व्यक्ती/कोणत्या व्यक्ती 1857 च्या उठावाशी संबंधीत *नाही | नाहीत* ? 34.

- अ. पेठचा राजा भगवंतराव
- अजीजन नर्तिका ब.
- गुलमार दुबे क.
- काश्मिरचा राजा गुलाबसिंह ड.
- अ आणि ब फक्त (2) ब आणि ड फक्त (1)
- (3)अ.ब.क (4)ड फक्त

Which of the following persons, is/are not related to the Revolt of 1857?

- Α. Bhagwantrao, the king of Peth
- B. Ajijan Dancer
- C. Gulmar Dube
- D. Gulabsinha, King of Kashmir
- (1)A and B only (2)
- (3)A, B, C
- B and D only
- (4) D only

पुढील पैकी कोणत्या गोष्टी वि.दा. सावरकरांनी समाज सुधारण्यासाठी केल्या ? 35.

- विविध जातीतील स्त्रियांचे हळदी-कुंकू कार्यक्रम योजले. अ.
- स्पुश्य-अस्पृश्य यांचे एकत्र भोजनाचे कार्यक्रम योजले. ब.
- आंतर-जातीय विवाहांना प्रोत्साहन दिले. क.
- धर्मांतर केलेल्या हिंदुना परत हिंदु धर्मात घेण्यासाठी शुद्धीकरण चळवळ राबवली. ड.
- ब. क आणि ड वरील सर्व (2) ब फक्त (4) (1)अ, क (3)

What is attributed to V.D. Savarkar to reform the society?

- A. Arranged Haldi-Kumku programmes for the ladies of different castes.
- Β. Arranged common meals for the touchables and untouchables.
- C. Encouraged inter-caste marriages.
- D. Undertook purification programmes for those Hindus, who were converted and wanted to be taken back in the Hindu religion.
- (4) All of the above (1)A, C (2) B only B, C and D (3)

E04			20	A				
36.	पुढील	n स्त्रियांपैकी कोणत्या स्त्रीने विदर्भातील सि	त्रयांकरीता पहि	ली रात्रशाळा सुरू केली ?				
	(1)	नंदाताई गवळी	(2)	जाईबाई चौधरी				
	(3)	वेणूताई भटकर	(4)	तुळसाबाई बनसोडे				
		o, from amongst the following w harbha ?	70men, star	ted the first night school for women in				
	(1)	Nandatai Gaoli	(2)	Jaibai Chaudhari				
	(3)	Venutai Bhatkar	(4)	Tulsabai Bansode				
	क. (1) (3)	रोमेशचंद्र दत्त अ फक्त अ, ब आणि क	ड. (2) (4)	आर.सी. मजुमदार अ आणि ब फक्त अ आणि ड फक्त				
37.	19 व अ.	त्र्या शतकामध्ये भारतीय इतिहासाची पहिल्ग दादाभाई नौरोजी	पांदा आर्थिक दृ ब.	ष्ट्रीकोणातून कोणी मांडणी केली आहे ? न्या. एम.जी. रानडे				
	Whe	Who looked at the Indian History from the economic point of view for the first time						
	in ti	he 19 th century ?						
		Dadabhai Naoroji	В.	Justice M.G. Ranade				
	A.							
	А. С.	Romesh Chandra Dutt	D.	R.C. Majumdar				
		Romesh Chandra Dutt A only	D. (2)	R.C. Majumdar A and B only				

. - . - . است روشتروا الدارد الراط مع ما .

38. खालीलपैकी अयोग्य विधान ओळखा :

- (1) राष्ट्रसभेची स्थापना 1885 मध्ये झाली.
- (2) राष्ट्रसभेचे पहिले अधिवेशन पुणे येथे भरले होते.
- (3) राष्ट्रसभेचे जनक ॲलन ह्यूम होते.
- (4) इंग्रजांच्या न्यायबुद्धीवर राष्ट्रसभेच्या नेत्यांची दृढ श्रद्धा होती.

Identify the *incorrect* statement from the following :

- (1) National Congress was founded in 1885.
- (2) First Session of National Congress was held at Pune.
- (3) Allen Hume was the father of the National Congress.
- (4) The members of the National Congress had a strong faith in the British sense of justice.

पुढील घटनांची कालानुक्रमे मांडणी करा : 39. नेहरू रिपोर्ट अ. सायमन कमिशन ब. मुडीमन कमिशन क. प्रांतीय द्विदलशासन पद्धती ड. (1) अ, ब, क, ड (2) ड, क, ब, अ (3) ड, ब, क, अ (4) ब, क, अ, ड

Arrange the following events in their chronological order :

A.	Nehru Report		
B.	Simon Commission		
C.	Muddiman Commission		
D.	Provincial Dyarchy System		
(1)	A, B, C, D	(2)	D, C, B, A
(3)	D, B, C, A	(4)	B, C, A, D

- *'द ग्रेट रिबेलियन* ' या पुस्तकाचे लेखक कोण ? **40.**
 - (1) अशोक कोठारी
 - (2) अशोक मेहता
 - (3) डॉ. एस.एन. सेन
 - (4) वी.डी. सावरकर

Who is the author of the book 'The Great Rebellion'?

- (1) Ashok Kothari
- (2) Ashok Mehta
- (3) Dr. S.N. Sen
- (4) V.D. Savarkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

21

22

41.	महारा	ष्ट्रातील खालीलपैकी व	कोणती	नदी जवळपास उत्तरेव	ञ्डून दी	क्षेणेकडे वाहते ?		
	(1)	तापी	(2)	वैनगंगा	(3)	नर्मदा	(4)	कृष्णा
	Whi	ch of the followi	ng riv	ers flows almost	from	north to south i	in Ma	harashtra ?
	(1)	Tapi	(2)	Vainaganga	(3)	Narmada	(4)	Krishna

42. महाराष्ट्रातील एकाच नावाचे तालुके व जिल्हे यांच्या जोड्या लावा.

E04

	तालूके				जिल्हे
अ.	खेड			I.	रायगड, अहमदनगर
ब.	कर्जत			II.	रत्नागिरी, पुणे
क,	कळब			III.	नाशिक, अमरावती
ड.	नंदगांव			IV.	उस्मानाबाद, यवतमाळ
	अ	ब	क	ड	
(1)	Π	IV	I	III	
(2)	Ι	II	ΓV	III	
(3)	II	Ι	IV	Ш	
(4)	IV	III	II	I	

Match the districts with talukas in Maharashtra having similar names.

	Talui	ka		District			
A.	Khed			I.	Raigad, Ahmadnagar		
Β.	Karja	at		II.	Ratnagiri, Pune		
C.	Kalaı	mb		III.	Nashik, Amravati		
D.	Nand	lgaon		IV.	Usmanabad, Yavatmal		
	Α	В	С	D			
(1)	II	IV	I	III			
(2)	Ι	Π	IV	III			
(3)	Π	Ι	IV	III			
(4)	IV	III	II	Ι			

Α

43. खालील यादीतील योग्य जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या यादीतील पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडा :

	म्हैस प्रक	ार			राज्य
अ.	मुऱ्हा			I.	उत्तर प्रदेश
ब.	भादवरी			II.	पंजाब
क.	महेसाना			III.	हरियाणा
ड.	निलीरवी			IV.	गुजरात
	अ	ब	ক	ड	
(1)	Ι	II	III	IV	
(2)	II	III	IV	Ι	
(3)	II	IV	I	III	
(4)	III	I	IV	II	

Match the following pairs correctly using options given below the list :

	Type of	f Buffal	loes	State			
A.	Murha			I.	Uttar Pradesh		
B.	Bhadw	ari		II.	Punjab		
C.	Mahes	ana		III.	Haryana		
D.	Niliray	vi		IV.	Gujarat		
	A	В	С	D			
(1)	Ι	11	III	IV			
(2)	II	III	IV	Ι		,	
(3)	Π	IV	Ι	III			
(4)	III	I	IV	Π			

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

E04

44. खालील यादीमधून योग्य जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या यादीतील पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा.

	जिल्हे			लिंग	गुणोत्तर (दर हजारी)
अ.	सिंधुदुर्ग			I.	932
ब.	रत्नागिरी	Ì		II.	927
क.	नाशिक			III.	1136
ड.	नागपुर			IV.	1079
	अ	ब	क	ड	
(1)	Ι	II	III	IV	
(2)	II	\mathbf{III}	IV	Ι	
(3)	III	IV	Ι	II	
(4)	ΓV	ш	Π	Ι	

Match and select the correct answer using the options given below the list.

	Distr	ict		Sex Ratio (per thousand)			
A.	Sind	udurg		I.	932		
B.	Ratn	agiri		II.	927		
C.	Nash	ik		III.	1136		
D.	Nagp	ur		IV.	1079		
	Α	В	С	D			
(1)	Ι	Π	III	IV			
(2)	II	III	IV	I			
(3)	III	IV	I	II			
(4)	IV	III	II	I			

45. भारतातील कोणत्या उद्योगधंद्यास 'सनराईज इंडस्ट्री' असे म्हणतात ?

- (1) खत उद्योगधंदा (2) अन्नावर प्रक्रिया करणारा उद्योगधंदा
- (3) लोह आणि पोलाद उद्योगधंदा (4) सिमेंट उद्योगधंदा

Which of the following industries in India is known as 'Sunrise Industry' ?

- (1) Fertilizer Industry (2) Food Processing Industry
- (3) Iron and Steel Industry (4) Cement Industry

Α

46. खालीलपैकी कोणता घटक भारताच्या वायव्य भागात हिवाळ्यात पाऊस पडण्यास कारणीभूत ठरतो ?

- (1) प्रत्यावर्त (2) पश्चिमी चक्रवात
- (3) मान्सूनची माधार (4) नैऋत्य मान्सून

Which of the following factors causes rainfall in winter in north-west part of India ?

- (1) Anticyclones (2) Western disturbances
- (3) Retreating monsoons (4) South-west monsoons

	~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u>.</u>	<u> </u>	<u> </u>		
47.	धबधब	आण	त्याचा	ठिकणि	याच्या	याग्य	আওখা	लावा	:

ЧЧЧ	e our		104/14/ 4	11	ाज जाउवा (
	धबध	₹			ठिकाण
अ.	मार्लेश्व	त्रर		I.	सातारा
ब.	ठोसेघ	τ		II.	रत्नागिरी
क.	सौताड	π		III.	अहमदनगर
ड.	रंधा			IV.	बीड
	अ	ब	क	ड	
(1)	II	III	Ι	IV	
(2)	IV	III	II	I	
(3)	Ι	IV	Ш	II	
(4)	II	Ι	IV	III	

Match the following waterfalls with their places :

	Wate	rfall				Place
А.	Marl	eshwar			I.	Satara
В.	Thos	eghar			II.	Ratnagiri
C.	Saut	ada			III.	Ahmadnagar
D.	Rand	lha			IV.	Beed
	Α	В	С	D	)	
(1)	II	III	Ι	IV	7	
(2)	IV	III	Π	I		
(3)	Ι	IV	III	II		
(4)	II	Ι	IV	III	[	

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

E04		26	А	•
48.	राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 6 व 7 खालीलपैकी कोप	गत्या शहरात प	एकमेकांना छेदतात ?	
	(1) भोपाळ	(2	2) हैदराबाद	
	(3) नागपुर	(4	4) रायपूर	
	In which of the following cities do	National I	Highways No. 6 and 7 cross each other ?	
	(1) Bhopal	(2	2) Hyderabad	
	(3) Nagpur	(4	4) Raipur	
49.	खालील आदिवासी जमातींच्या त्यांच्या राहण् निवडा : <i>प्रमुख आदिवासी जमाती</i> अ. गोंड	<i>राहात अ</i> I. अग	नुसार जोड्या जुळवा व खालील पर्यायांमधून योग्य उत्तर <i>नसलेला प्रदेश</i> मरावती जिल्हा	-
	ब. भीह		णे जिल्हा	
	क. कोरकू	+	ळे व नंदूरबार जिल्हे	
	ड. वारली	IV. चंद्र	<u>द्रपूर</u> व गडचिरोली जिल्हे	

Match the following Adivasi tribes with their areas of settlement correctly from the options given below :

Major Adivasi tribes		Ar	eas of Settlement
A. Gond		I.	Amravati district
B. Bhil		II.	Thane district
C. Korku		III.	Dhule and Nandurbar districts
D. Warali		IV.	Chandrapur and Gadchiroli districts
A B C	D		
(1) I II III	IV		
(2) II I IV	III		
(3) III IV II	Ι		
(4) IV III I	II		
·····			

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

अ

I

Π

III

(1)

(2)

(3)

(4) IV

ø

Π

I

IV

Ш

क

III

IV

Π

I

ड

IV

III I

Π

A		27	7	E04			
50.	खाली	ल विधानांचा विचार करा :					
	अ. सुवर्ण चतुर्भुज मार्ग दिल्ली, मुंबई, बँगलुरू व कोलकाता या प्रमुख शहरांना जोडतो.						
	ब.	उत्तर-दक्षिण कॉरिडॉर (मार्ग) हैदराबाद मधून उ		U U U U U U U U U U U U U U U U U U U			
	वरील	पैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत					
	(1)	अ फक्त	(2)	ब फक्त			
	(3)	अ व ब दोन्ही	(4)	अ व ब दोन्हीही नाहीत			
	Con	sider the following statements :					
	A.	The Golden Quadrilateral conne Bengaluru and Kolkata.	cts the	four major cities of Delhi, Mumbai,			
	В.	The North-South corridor passes t	hrough	Hyderabad.			
	Whi	ich of the statements given above is	/are cor	rect?			
	(1)	A only	(2)	B only			
	(3)	A and B both	(4)	Neither A nor B			
51.	 कैमूर	च्या टेकड्या खालीलपैकी कोणत्या पर्वत रांगात	- आहेत ?				
	(1)	विद्य रांगा	(2)	सातपुडा रांगा			
	(3)	कराकोरम रांगा	(4)	कोल्ली रांगा			
	Kai	mur hills is situated in which of the	followi	ng mountain ranges ?			
	(1)	Vindhya range	(2)	Satpura range			
	(3)	Karakoram range	(4)	Kolli hills			
52.	खालील विधानांचा विचार करा :						
52.	अ.	अ. घडीच्या पर्वतांत विविध प्रकारच्या खडकांची संरचना असते आणि खोल दर् या व उंच शंकू आकाराची शिखरे असतात.					
			ी संरचना	असते आणि खोल दर्या व उंच शंकू आकाराची			
	च.			असते आणि खोल दर् या व उंच शंकू आकारा ची			
		शिखरे असतात.	ळे होते.	असते आणि खोल दर् या व उंच शंकू आकारा ची			
		शिखरे असतात. घडीच्या पर्वतांची निर्मिती टेन्साईल फोर्सेस मु ापैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत फक्त अ	ळे होते.	फक्त ब			
	वरील	शिखरे असतात. घडीच्या पर्वतांची निर्मिती टेन्साईल फोर्सेस मु ापैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत	ळे होते. ?				
	वरील (1) (3)	शिखरे असतात. घडीच्या पर्वतांची निर्मिती टेन्साईल फोर्सेस मु ापैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत फक्त अ	ळे होते. ? (2)	फक्त ब			
	वरील (1) (3)	शिखरे असतात. घडीच्या पर्वतांची निर्मिती टेन्साईल फोर्सेस मु ापैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत फक्त अ अ आणि ब दोन्ही nsider the following statements :	ळे होते. ? (2) (4)	फक्त ब			
	वरील (1) (3) Con	शिखरे असतात. घडीच्या पर्वतांची निर्मिती टेन्साईल फोर्सेस मु प्पैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत फक्त अ अ आणि ब दोन्ही asider the following statements : Fold mountains are known for var	ळे होते. ? (2) (4) riety of	फक्त ब अ व ब दोन्हीही नाहीत rocks structures, deep gorges and high			
	वरील (1) (3) Con A. B.	शिखरे असतात. घडीच्या पर्वतांची निर्मिती टेन्साईल फोर्सेस मु ापैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत फक्त अ अ आणि ब दोन्ही nsider the following statements : Fold mountains are known for van pyramid peaks.	ळे होते. ? (2) (4) riety of tion of t	फक्त ब अ च ब दोन्हीही नाहीत rocks structures, deep gorges and high the fold mountains.			
	वरील (1) (3) Con A. B.	शिखरे असतात. घडीच्या पर्वतांची निर्मिती टेन्साईल फोर्सेस मुत ापैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत फक्त अ अ आणि ब दोन्ही asider the following statements : Fold mountains are known for van pyramid peaks. Tensile forces contribute to forma	ळे होते. ? (2) (4) riety of tion of t	फक्त ब अ च ब दोन्हीही नाहीत rocks structures, deep gorges and high the fold mountains.			

an mala provins —— Prancy supports algorith. Such statisticatu

E04

53.

जोड्या लावा :

New Mark Star (1997) (199

28

	जिल्हे			स	क्षरता (%)
अ.	धुळे			I.	72.8
ब.	नागपुर			II.	88.4
क.	नंदुरबार			III.	64.4
ड.	अमराव	ती		IV.	87.4
	अ	ब	क	ड	
(1)	I	IV	III	II	
(2)	Π	IV	I	III	
(3)	Ι	Π	III	IV	
(4)	IV	II	III	Ι	

Match the following :

L	District			Lit	eracy (%)
A.	Dhule	•		I.	$72 \cdot 8$
B.	Nagpur			II.	88.4
C.	Nanda	urbar		III.	64 ·4
D.	Amra	vati		IV.	87.4
	A	В	С	D	
(1)	I	IV	III	II	
(2)	II	IV	Ι	III	
(3)	Ι	II	III	IV	
(4)	IV	II	111	Ι	

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Α

29

- 54. खालील विधाने विचारात घ्या :
  - अ. उत्तर अमेरिका मुक्त व्यापार करार (NAFTA) 1994 साली अस्तित्वात आला.
  - ब. फ्रान्स हा NAFTA च्या संस्थापक सदस्यांपैकी एक होता.
  - वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने चूक आहे/आहेत ?
  - (1) फक्त अ
     (2) फक्त ब
  - (3) अ आणि ब दोन्ही (4) अ आणि ब दोन्हीही नाहीत

Consider the following statements :

- A. North American Free Trade Agreement came into force in 1994.
- B. France was one of the founder members of NAFTA.
- Which of the statements given above is/are *incorrect*?
- (1) Only A (2) Only B
- (3) Both A and B (4) Neither A nor B
- 55. विषुववृत्तीय सदाहरित जंगलासंबंधी खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य बरोबर आहे ?
  - अ. अत्यंत दाट आहेत.
  - ब. वार्षिक पानगळ होते.
  - क. लाकूड टणक आणि टिकाऊ आहे.
  - ड. एकाच प्रकारच्या वृक्षांची नसतात.
  - (1) फक्त अ
  - (2) फक्त अ, क आणि ड
  - (3) फक्त क
  - (4) फक्त ब आणि क

Which of the following features of Tropical Evergreen forests is/are correct?

- A. Very dense forest.
- B. Trees shed their leaves annually.
- C. Timber is hard and durable.
- D. Lack of pure stands.
- (1) Only A
- (2) Only A, C and D
- (3) Only C
- (4) Only B and C

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

Α

E	0	4

-----

and the second descendence with a constrained on the second s

56. जोड्या लावा :

गट अ

अ. एम.आर.टी.पी. कायदा I.

- ब. स्पर्धा कायदा
- II. 1969

गट ब

2002

- III. पक्षपाती व्यापार प्रथांना बंदी
- IV. स्पर्धाविषयक गुन्हे यांची व्याख्या दिली

	े अ	ब
(1)	II आणि III	I आणि IV
(2)	II आणि IV	I आणि III
(3)	I आणि 111	II आणि IV
(4)	I आणि IV	II आणि III

Match the following :

	Group A			Group B
A.	MRTP Act		I.	2002
В.	Competition Act		II.	1969
			III.	Unfair trade practices covered
			IV.	Competition offences defined
	А	В		

	**	-
(1)	II and III	I and IV
(2)	II and IV	I and III
(3)	I and III	II and IV
(4)	I and IV	II and III

				······································		
	अ.	कृषि क्षेत्राच्या वाट्यात (हिस्सा) घट झाली.				
	ब.	उद्योग क्षेत्राच्या वाट्यात वाढ झाली.				
	क.	सेवा क्षेत्राच्या वाट्यात वाढ झाली.				
	वरील	पैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?				
	(1)	अ फक्त	(2)	ब आणि क फक्त		
	(3)	अ आणि क फक्त	(4)	अ, ब आणि क		
	In India, in the year $2012 - 13$, as compared to $2008 - 09$, the changes in the share of different sectors in real Gross Domestic Product based on $2004 - 05$ prices show the following trends :					
	Α.	The share of agriculture sector has a	leclin	ed.		
	В.	The share of industrial sector has in	creas	ed.		
	C.	The share of service sector has incre	eased.			
	Whi	ch of the statements given above is/a:	re cor	rect ?		
	(1)	A only	(2)	B and C only		
	(3)	A and C only	(4)	A, B and C		
58.	मानर्व	] विकास निर्देशांक हा यातील सरासरी यशाचे माप	न करत			
	अ.	दीर्घ आणि निरोगी आयुष्य.				
	ब.	÷				
	••	प्रौढ साक्षरतेच्या संदर्भातील ज्ञान.				
	क.	प्रोंढ साक्षरतेच्या सदभातील ज्ञान. दारिद्रय रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी.				
			(2)	अ आणि क फक्त		
	क.	दारिद्रय रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी.	(2) (4)	अ आणि क फक्त अ आणि ब फक्त		
	क. (1) (3)	दारिद्रय रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी. वरील सर्व अ, ब आणि क	(4) erage y.	अ आणि ब फक्त achievements in		
	क. (1) (3) Hur A. B.	दारिद्रय रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी. वरील सर्व अ, ब आणि क ब आणि क फक्त nan Development Index measures ave Long and healthy life. Knowledge in terms of adult literacy	(4) erage y.	अ आणि ब फक्त achievements in		
	क. (1) (3) Hur A. B. C.	दारिद्रय रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी. वरील सर्व अ, ब आणि क ब आणि क फक्त nan Development Index measures ave Long and healthy life. Knowledge in terms of adult literacy Percentage of population below pove	(4) erage y. erty li	अ आणि ब फक्त achievements in ne.		

31

2008 - 09 वर्षाशी तुलना केली असता 2012 - 13 साली भारतातील 2004 - 05 च्या किंमतीवर आधारित

वास्तव स्थूल देशांतर्गत उत्पादनातील विविध क्षेत्रांच्या वाट्यातील प्रवृत्ती (कल) खालील प्रमाणे दिसून येतो :

Α

57.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

E04

E04		32 A							
59.	खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?								
	अ. सन 2011 – 12 मध्ये स्थूल देशांतर्गत उत्पादनातील सेवा क्षेत्राचा हिस्सा 59% एवढा होता.								
	ब.								
	(1)	अ फक्त बरोबर आहे (2) ब फक्त बरोबर आहे							
	(3)	अ आणि ब दोन्ही बरोबर आहेत (4) अ आणि ब दोन्ही चूक आहेत							
	Which of the following statements is correct?								
	A.	A. The share of services in GDP was 59% in $2011 - 12$.							
	В.	B. High growth rates are witnessed in communication, business services and finance.							
	(1)	A only is correct (2) B only is correct							
	(3)	Both A and B are correct (4) Both A and B are incorrect							
<u> </u>	अ. प्रधानमंत्री रोजगार निर्माण कार्यक्रम (PMEGP) ऑगस्ट 2008 मध्ये सुरू करण्यात आला.								
	ंब.	PMEGP अंतर्गत ग्रामीण/शहरी भागात सूक्ष्म उद्योग स्थापन करण्याचा हेतू होता.							
	क.	प्रधानमंत्री रोजगार योजना (PMRY) ही PMEGP मध्ये विलीन केली गेली.							
	(1)	अ फक्त बरोबर आहे (2) अ आणि ब फक्त बरोबर आहेत							
	(3)	क फक्त बरोबर आहे (4) अ, ब आणि क सर्व बरोबर आहेत							
	А.	A. Prime Minister's Employment Generation Programme (PMEGP) was started in August 2008.							
	B. PMEGP aimed at setting up micro enterprises in rural/urban areas.								
		C. Prime Minister Rozgar Yojana (PMRY) was merged with PMEGP.							
	(1)	A only is correct (2) A and B only are correct							
	(3)	C only is correct (4) A, B and C are correct							
61.	'राज्य व्यापार महामंडळ' पुढीलपैकी कोणते कार्य करीत <i>नाही</i> ?								
	अ.	निर्यात योग्य वस्तुच्या उत्पादनात वाढ घडवून आणणे.							
	ब.	ब. पारंपारिक वस्तुच्या निर्यातीस प्रोत्साहन देणे.							
	क.	क. अपारंपारिक वस्तुच्या निर्यातीस प्रोत्साहन देणे.							
	ड.	वरीलपैकी कोणतेही नाही							
	(1)	अ आणि ब फक्त (2) ब फक्त (3) अ आणि क फक्त (4) ड फक्त							
	Which of the following functions is not performed by 'State Trade Corporation' ?								
	A. To increase the production of exportable goods.								
	B. To promote the export of traditional goods.								
	С	To promote the export of non-traditional goods							
	C. D	To promote the export of non-traditional goods. None of the above							
	C. D. (1)	To promote the export of non-traditional goods. None of the above A and B only (2) B only (3) A and C only (4) D only							

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

and the second second

· · · · · · · ·

62. जोड्या लावा :

	गट अ		गट ब		
अ.	गॅट			I.	1986
ब.	उरूग्वे पे	जरी		II.	1993
क.	डंकेल प्र	स्ताव		III.	1948
ड.	विश्व व्य	वापार संघ	IV.	1995	
	अ	ন্ধ	क	ड	
(1)	III	I	II	IV	
(2)	III	I	IV	II	
(3)	III	Π	IV	1	
(4)	IV	III	II	Ι	
Ma	tch the	followi	ng :		
	Group	Α		Group B	
A.	GATT			I.	1986
B.	Urugu	ay Rou	II.	1993	
C.	Dunke	el Prop	III.	1948	
D.	WTO			IV.	1995
	Α	В	С	D	
(1)	III	Ι	II	IV	
(2)	III	Ι	ſV	II	
(3)	III	Ц	IV	Ι	
(4)	IV	III	II	Ι	

63. कमाल जमीन धारणा कायदा दोन टप्प्यांमध्ये लागू करण्यात आला.

- (2) 1971 पर्यन्त व 1972 नंतर
- (3) 1972 पर्यन्त व 1972 नंतर (4) 1982 पर्यन्त व 1982 नंतर

Ceiling on Land Holdings Act was applied in two stages.

- (1) Upto 1961 and after 1962 (2) Upto 1971 and after 1972
- (3) Upto 1972 and after 1972 (4) Upto 1982 and after 1982

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1961 पर्यन्त व 1962 नंतर

(1)

- 64. खालील विधानांचा विचार करा :
  - अ. थेट कर संहिता आणि वस्तू व सेवा करांची सुरूवात.
  - ब. कर चुकवेगीरी विरोधातील साधारण नियमांबाबत स्पष्ट धोरण.
  - क. वित्तिय सर्वसमावेशकतेबाबची समिती.
  - (1) अ आणि ब या क ने सुचविलेल्या कर सुधारणा आहेत
  - (2) अ फक्त ही प्रस्तावित कर सुधारणा आहे
  - (3) ब फक्त ही प्रस्तावित कर सुधारणा आहे
  - (4) अ आणि ब या क ने सुचविल्या नाहीत

Consider the following statements :

- A. Introduction of Direct Tax Code and Goods and Services Tax.
- B. Clear Policy on General Anti Avoidance Rules.
- C. Committee on Financial Inclusion.
- (1) A and B are proposed tax reforms recommended by C
- (2) A only is a proposed tax reform
- (3) B only is a proposed tax reform
- (4) A and B are not recommended by C
- 65. तुटीचा अर्थभरणा करण्याचे खालीलपैकी कोणते आधुनिक उद्दीष्ट नाही ?
  - (1) आर्थिक विकासासाठी वित्तव्यवस्था करणे
  - (2) नियोजनासाठी भांडवल पुरविणे
  - (3) अर्थव्यवस्थेला मंदीतून बाहेर काढणे
  - (4) विकासयोजनेसाठी वित्त पुरवठा करणे

Which of the following is *not* the modern objective of deficit financing ?

- (1) Provision of funds for economic development
- (2) Provision of credit for planning
- (3) To pull out the economy from depression
- (4) Supply of credit for development programme

Α		3	35		E04				
66.	पुढील विधानांचा विचार करा :								
	ु अ. नवे औद्योगिक धोरण 24 जुलै, 1991 रोजी जाहीर केले गेले.								
	ब. सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योगांसाठी निर्गुंतवणूकीचे धोरण स्विकारण्यात आले.								
	(1)	अ बरोबर तर ब चूक आहे	(2)	अ हे धोरण तर ब हा त्याचा परिणाम आहे					
	(3)	ब बरोबर तर अ चूक आहे	(4)	अ आणि ब हे एकमेकांशी संबंधित नाहीत					
	Consider the following statements :								
	A. New industrial policy was announced on 24 th July, 1991.								
	B. Disinvestment policy was adopted for the public sector enterprises.								
	(1)	A is correct and B is incorrect	(2) A	is a policy reason and B is a result	t				
	(3)	B is correct but A is incorrect	(4) A	and B are not related with each of	ther				
67.									
	(1)	तांत्रिक बेकारी	(2)	छुपी बेकारी					
	(3)	अर्ध बेकारी	(4)	हंगामी बेकारी					
	'Zero Marginal Productivity' of labour means								
	(1)	Technological unemployment	(2)	Disguised unemployment					
	(3)	Underemployment	(4)	Seasonal unemployment					
	(- <i>i</i>								
68.	'दारिद्रयरूपी समुद्राच्या बेटावर आपण आनंदाने जगू शकत नाही' हे पुढीलपैकी कोणाचे मत आहे ?								
	अ.	स्वामी विवेकानंद							
	ब.	सोनिया गांधी							
	क.	एम.एस. स्वामीनाथन							
	ਤ.	डॉ. व्ही.एम. दांडेकर							
	पर्याय								
	(1)	अ फक्त न पन्च	(2)	ब आणि क फक्त क आणि ड फक्त					
	(3)	क फक्त	(4)						
	'We can't live happily as islands in a sea of poverty' is the opinion of								
	A.	Swami Vivekanand							
	В.	Sonia Gandhi							
	C.	M.S. Swaminathan							
	D. Dr. V.M. Dandekar								
	Options :								
	(1)	A only	(2)	B and C only					
	(3)	C only	(4)	C and D only					

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

. . . .

E04

- 69. 2013 14 च्या भारताच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजा प्रमाणे एकूण राजकोषीय तूट स्थूल राष्ट्रीय उत्पादनाच्या
   4.8 प्रतिशत पर्यंत योजनापूर्वक कमी करण्याचे पुढील प्रयत्नाद्वारे साध्य करणे अपेक्षित होते :
  - अ. निर्गुंतवणुकीच्या प्राप्तिस अधिक चालना देणे.
  - ब. कर महसूल आणि दूरसंचरण क्षेत्रातील प्राप्तिस अधिक चालना देणे.
  - क. अर्थसहाय्यावरील खर्चात कपात करणे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) अफक्त (2) ब आणि क फक्त
- (3) अ आणि क फक्त (4) अ, ब आणि क

The planned reduction in the Gross Fiscal Deficit to 4.8 percent of Gross Domestic Product in 2013 - 14 Budget Estimate of India, is expected to be achieved through following efforts :

- A. Higher mobilisation of disinvestment proceeds.
- B. Higher mobilisation of tax-revenues and telecommunications receipts.
- C. Reduction in expenditure on subsidies.

Which of the statements given above is/are correct?

- (1) A only (2) B and C only
- (3) A and C only (4) A, B and C
- 70. पुढील कोणते विधान योग्य आहे ?
  - अ. हरितक्रांती पूर्व काळात भारताने अन्नधान्याची आयात PL-480 या कायद्यानुसार केली होती.
  - ब. PL-480 कायद्यानुसार केलेल्या आयातीत मुख्य हिस्सा गह या अन्नधान्याचा होता.
  - (1) अ आणि ब दोन्हीही बरोबर आहेत (2) अ आणि ब दोन्हीही चूक आहेत
  - (3) अ फक्त बरोबर आहे (4) ब फक्त बरोबर आहे

Which one of the following statements is correct?

- A. India imported foodgrains under the act PL-480 before Green Revolution.
- B. Wheat was the major component of PL-480 imports.
- (1) A and B are correct (2) A and B are incorrect
- (3) A only is correct (4) B only is correct

A		37			E04
71.	अ.	अतीनील किरणांचा भाग हा गर्द जांभळ्या रंगाच आहे.	या 'त	रंग लांबी' पेक्षा लहान 'तरंग	। लांबी' चा वर्णपट भाग
	ब.	'इन्फ्रारेड' भाग हा लाल रंगापेक्षा कमी 'तरंग लांबी	ो' वर्ण	पटाचा भाग आहे.	
	क.	एका त्रिकोणाकृती घनाच्या द्रव्यासाठी, वक्रीभवन	-निर्देश	ांक, वेगवेगळ्या रंगांसाठी दं	वेगवेगळा असतो.
	वरील	त्पैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?			
	(1)	अ आणि ब (2) अ आणि क	(3)	ब आणि क (4)	यापैकी नाही
	A.	Ultraviolet region is the region of t violet colour.	he s	pectrum of waveleng	gths, shorter than
	В.	'Infra-red' region is the region of the	spec	trum, shorter than r	ed colour.
	C.	The refractive index for the material		prism is different for	r different colours.
	Wh	ich of the above statements are correct	?		
	(1)	A and B (2) A and C	(3)	B and C (4)	None of these
72.	अ.		असते	t.	
	ब.	मिथेन हे, हायड्रोजन व कार्बनचे संयुग नसते.			
	क.	नैसर्गिक वायू हे 'वनस्पती व प्राणी' जन्य इंधन अ	ाहे.		
	वरील	तपैकी कोणती विधाने योग्य आहेत ?			
	(1)	अ आणि ब (2) ब आणि क	(3)	अ आणि क (4)	यापैकी नाही
	A.	Natural gas is a hydrocarbon.			
	B.	Methane is not a hydrocarbon.			
	С.	Natural gas is a fossil fuel.			
	Wh	ich of the above statements are proper	?		
	(1)	A and B (2) B and C	(3)	A and C (4)	None of these
73.	"बिग	-बँग थेअरी' हा प्रत्यक्षात इतिहासपूर्वकालीन अणूचा	सिद्धा	त प्रथम.	नी प्रस्तावित केला.
	(1)	अल्बर्ट आईनस्टीन	(2)	जॉर्जेस लिमैत्रे	_
	(3)	आयझॅक न्यूटन	(4)	स्टीफन हॉकींग	
	The	e 'Big-Bang theory' is actually the hypo	othes	is of the primeval at	om, first proposed
	by			F	
	(1)	Albert Einstein	(2)	Georges Lemaitre	
	(3)	Isaac Newton	(4)	Stephen Hawking	
कच्च्य	ा कामार	साठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK			P.T.O.
					,

www.mpscmaterial.com www.fb.com/mpscmaterial www.t.me/mpscbooks

E04		3	8	Α
74.	ब्रास	हा मिश्रधातु खालीलपैकी कोणत्या घटकानी ब	नलेला अर	नतो ?
	(1)	कॉपर 80% + झींक 10% + टीन 10%	(2)	कॉपर 80% + झींक 20%
	(3)	कॉपर 80% + टीन 20%	(4)	कॉपर 90% + टीन 10%
	Wh	at is the composition of Brass alloy	?	
	(1)	Cu 80% + Zn 10% + Sn 10%	(2)	Cu 80% + Zn 20%
	(3)	Cu 80% + Sn 20%	(4)	Cu 90% + Sn 10%
75.	फिनॉ	ल हे		
	(1)	ॲरोमॅटीक संयूग आहे	(2)	ॲलिफॅटीक संयूग आहे
	(3)	हेटरोसायक्लिक संयूग आहे	(4)	वरीलपैकी कोणतेही नाही
	Phe	enol is a/an		
	(1)	Aromatic compound	(2)	Aliphatic compound
	(3)	Heterocyclic compound	(4)	None of the above
76.	विरंज	क चुर्ण वापरून पाण्याला निर्जन्तुक करताना, f	नेर्जन्तुक प्र	क्रिया कशामुळे होते ?
	अ.	क्लोरीन वायु		
	ब.	हायपोक्लोरस आम्ल		
	क.	नवजात ऑक्सीजन		
	ड.	कार्बन डायऑक्साईड		
	(1)	अ, ब आणि क	(2)	अ, ब आणि ड
	(3)	ब, क आणि ड	(4)	वरील सर्व
	In s	terilization of water using bleachin	g powde	er, the sterilization action is due to
	А.	Cl_2		
	В.	HOCI		
	C.	Nascent oxygen		
	D.	CO_2		
	(1)	A, B and C	(2)	A, B and D
	(3)	B, C and D	(4)	All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Α				3	9				E04
77.	आधु	निक मानवापेक्षा को	णित्या मा	नवाच्या पूर्वजामध्ये	ो कर्पारगुहि	केची क्षमता अधि	रक होती ?	•	
	(1)	निअंडरथल मॅन			(2)	जावा मॅन			
	(3)	पेकींग मॅन			(4)	क्रो-मॅग्नॉन मॅन			
	Whi	ich primitive n	nan hao	l greater cran	ial capa	city than the	modern	man ?	
	(1)	Neanderthal	man		(2)	Java man			
	(3)	Peking man			(4)	Cro-Magnor	n man		
78.	खार्ल	ोलपैकी कोणता सर	 तन प्राणी	अंडी घालतो ?					
	(1)	कंगारू	(2)	प्लॅटीपस	(3)	येंग्वीन	(4)	व्हेल	
	Whi	ich of the follow	wing is	an egg laying	mamma	al ?			
	(1)	Kangaroo	(2)	Platypus	(3)	Penguin	(4)	Whale	
79.	खार्ल	ोलपैकी कोणत्या प्र	ाण्याचे हल	दय चार कप्प्यांचे ः	असते ?				
	(1)	बेडूक	(2)	मगर	(3)	शार्क	(4)	पाल	
	Fou	r chambered h	eart is	present in					
	(1)	Frog	(2)	Crocodile	(3)	Shark	(4)	Lizard	
80.	पानां	वरील केवडा रोग व	जेणत्या ख	वनिज द्रव्याच्या अ	भावा मुळे	होतो ?			
	(1)	बोरॉन (B)			(2)	मॉलीब्डेनम (M	[o)		
	(3)	कोबाल्ट (Co)			(4)	लोह (Fe)			
	Lea	f chlorosis is c	aused b	y the deficien	cy of		mineral	element.	
	(1)	Boron (B)			(2)	Molybdenu	m (Mo)		
	(3)	Cobalt (Co)			(4)	Iron (Fe)			
81.	वनस् काढ	गति वर्गीकरणाची नै ली ?	सर्गिक गु	णांवर आधारित स	र्वात चांगल	१ आणि लोकप्रिय	। पद्धती ख	ालीलपैकी कोण	ी शोधुन
	(1)	बेनथम आणि हुव	कर		(2)	केरोलस लिनीय	स		
	(3)	अंडॉल्फ एंजलर			(4)	चार्ल्स बेस्सी			
	Wh	o discovered th	ne best	and most pop	ular nat	ural system o	of plant of	classificatio	n ?
	(1)	Bentham an		er	(2)	Carolus Lin			
	(3)	Adolf Engler			(4)	Charles Bes	ssey		
ホティン	त कामह	साती जागा / SPA		POUCH WOR	ĸ				PTO

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.1.O.

Α

E04

82.	वनस्प	गती वर्गीकरणातील	खालीलपै	की पायाभूत घट	क कोणता ?	,		
	(1)	जीनस	(2)	कुळ	(3)	ऑर्डर	(4)	स्पीशीज
	Whi	ich of the follo	wing is	a basic unit	of plant c	lassification ?	ı	
	(1)	Genus	(2)	Family	(3)	Order	(4)	Species
83.		हे श्र	। रीरातील	कॅल्शियम व फॉर	-फरसच्या अ	। गंतरिक मात्रेसाठी (	(शोषणास	ठी) जबाबदार आहे.
	(1)	जीवनसत्व अ			(2)	जीवनसत्व ड		
	(3)	जीवनसत्व ई			(4)	जीवनसत्व के		
		is in	nportan	t for the abs	orption of	calcium and	phosph	orus in the body.
	(1)	Vitamin A			(2)	Vitamin D		
	(3)	Vitamin E			(4)	Vitamin K		
84.	 अंड्य	गतील कोणत्या भा	गात प्रमख	तः प्रथिने असत	त. ज्यामळे	त्याला पर्णान्न म्हण	गतात ?	
~	(1)	पांढरा बलक			,		•	
	(2)	पिवळा बलक						
	(3)	पांढरा व पिवळा	बलक अ	णि कवच				
	(4)	अंड्यात प्रथिनेच	नसतात					
	Egg	is good source	e of com	plete food. V	Vhich par	t contains ma	ximum	proteins ?
	(1)	Egg white		• · · · · · · · · · · · ·	1			1
	(2)	Egg yolk						
	(3)	Egg white ye	olk toge	ther with sh	ell			
	(4)	Egg does not	: have p	roteins				
85.		चा उ	पयोग फळ	 iसाठी बुरशीरोध	क (antifu	ngal) म्हणून केल		
	(1)	कार्बामिथॅझोल			(2)	बेनोमिल		
	(3)	थायोसल्फेट			(4)	बेंझॉअिक ॲसीड	5	
		is	used as	an antifung	al agent :	for fruits.		
	(1)	Carbametha	zole		(2)	Benomyl		
	(3)	Thiosulphat	e		(4)	Benzoic acid		
		गती जागा / SPA						

86.

Α

	व्यक्तिचे नाव	उत्पादन (किं	वटलमधे)
अ.क्र.	व्याक्तच नाव	ज्वारी	गहू
1	श्याम	80	70
2	राजीव	60	40
3	संतोष	50	60
4	रहीम	70	80
5	अविनाश	40	50

वरील तक्त्यावरून सर्व व्यक्तिच्या ज्वारी व गहू यांच्या एकूण उत्पादनाच्या 50% उत्पादन करणारी व्यक्तििची जोडी कोणती ?

- (1) श्याम आणि राजीव
- (2) श्याम आणि रहीम
- (3) संतोष आणि अविनाश
- (4) अविनाश आणि रहीम

C N	NT C	Productio	n (Quintals)
Sr. No.	Name of person	Jawar	Wheat
1	Shyam	80	70
2	Rajiv	60	40
3	Santosh	50	60
4	Rahim	70	80
5	Avinash	40	50

From the above table, find out the pair of persons who produce 50% of wheat and jawar of all the persons.

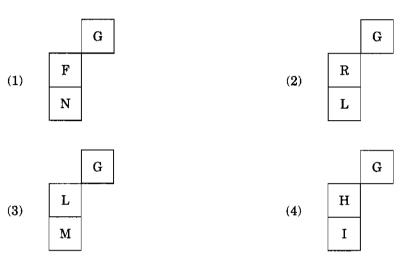
- (1) Shyam and Rajiv
- (2) Shyam and Rahim
- (3) Santosh and Avinash
- (4) Avinash and Rahim

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

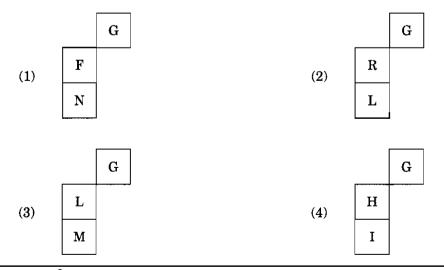
87. चौरस पूर्ण करण्यासाठी प्रश्नचिन्हांच्या (?) ठिकाणी नसलेल्या वर्णाक्षरांचा संच निवडा.

G	Р	?
K	?	Q
R	?	L

Choose the missing set of alphabets in place of (?) for completing the square.

G	Р	?
к	?	Q
R	?	L

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

88.		fl गाडी सकाळी 8 वाजता ताशी 80 km वेगाने सुटली 11 ताशी 100 km वेगाने सुटली तर त्या दोन्ही गाडया
	(1) 3 तासांनी व 11 वाजता	(2) 3 तासानी व 12 वाजता
	(3) 4 तासांनी व 12 वाजता	(4) 4 तासांनी व 01 वाजता
	8 o'clock at 80 km per hour and on the sam	ouses. Out of these the first bus starts at time day the second bus starts at 9 o'clock at a meet after how many hours and at what
	(1) 3 hours later at 11 o'clock	(2) 3 hours later at 12 o'clock
	(3) 4 hours later at 12 o'clock	(4) 4 hours later at 01 o'clock
89.	•	लेल्या हिस्स्यापैकी निम्मा शेतीसाठी खर्च केला. उरलेल्या 1 जमा केली. जर त्याने पोस्टात ~~र~~ 600 जमा केले, तर
	(1) ₹ 6,000	(2) ₹ 6,500
	(3) ₹ 5,000	(4) ₹ 4,000
	for farming. From remaining portion, hal	e. From the remaining part, half was spent alf was given to his son and the remaining If he deposited ₹ 600 in the post-ofice, then
	(1) ₹ 6,000	(2) ₹ 6,500
	(3) ₹ 5,000	(4) ₹ 4,000
90.	जर 3×2 = − 26, 6×4 = − 40 आणि 5×7 =	= - 22 असेल तर 4 × 2 = ?
	(1) -34	(2) - 43
	(3) - 36	(4) - 42
	If $3 \times 2 = -26$, $6 \times 4 = -40$ and $5 \times 7 = -$	-22 , then $4 \times 2 = ?$
	(1) - 34	(2) -43
	(3) - 36	(4) - 42

A

P.T.O.

E04

91. A शहरात 52000 लोकांपैकी 0.30% व्यक्तींकडे मोटार कार आहे. B शहरात 48000 लोकांपैकी 0.25% व्यक्तींकडे मोटार कार आहे. C शहरात 50000 लोकांपैकी 300 व्यक्तींकडे मोटार कार आहेत. तर खालील कोणत्या सांकेतिक चिन्हाने यांचे संबंध दर्शविता येईल ?

(1) A > B > C (2) B < A < C (3) C < A < B (4) B < C < A

In city A, out of the 52000 persons 0.30% have motor vehicles. In city B, out of 48000 persons 0.25% have motor vehicles. In city C out of 50000 persons 300 have motor vehicles. Which of the following symbols correctly represents their relationship?

 $(1) \quad A > B > C \qquad (2) \quad B < A < C \qquad (3) \quad C < A < B \qquad (4) \quad B < C < A$

- 92. एका घन आकृतीला दोन सलग बाजूने लाल रंग, लाल रंगाच्या विरुद्ध बाजूने नारंगी रंग आणि उरलेल्या बाजुंना निळा रंग देण्यात आला. त्याचे 27 तुकडे करण्यात आले. तर संपुर्ण क्षेत्रफळाचा किती भाग रंगविण्यात आलेला *नाही* ?

A solid cube is painted red on two adjacent sides, orange on the sides opposite to red surfaces and blue in the remaining two sides. It is cut into 27 smaller cubes of equal size. What fraction of the total surface area of the 27 cubes is *not* painted ?

 $(1) \quad 1/3 \qquad (2) \quad 1/4 \qquad (3) \quad 1/2 \qquad (4) \quad 1/6$

93. खालील विधाने तपासून पाहा :

- अ. एक तर रमेश व किरण एकाच वयाचे आहेत किंवा रमेश किरणपेक्षा वयाने मोठा आहे.
- ब. एक तर सौरभ व संग्राम एकाच वयाचे आहेत किंवा संग्राम सौरभपेक्षा वयाने मोठा आहे.
- क. सौरभपेक्षा किरण वयाने मोठा आहे.

वरील विधानांतून खालीलपैकी कोणता निष्कर्ष काढता येतो ?

- (1) किरणपेक्षा रमेश वयाने मोठा आहे (2) किरण व संग्राम एकाच वयाचे आहेत
- (3) सौरभपेक्षा संग्राम वयाने मोठा आहे (4) सौरभपेक्षा रमेश वयाने मोठा आहे

Check the following statements :

- A. Ramesh and Kiran are of the same age or Ramesh is older than Kiran.
- B. Sourabh and Sangram are of the same age or Sangram is older than Sourabh.
- C. Kiran is older than Sourabh.

Which conclusion can be drawn from the above statements ?

- (1) Ramesh is older than Kiran
- (2) Kiran and Sangram are of same age
- Sangram is older than Sourabh (4) Ramesh is older than Sourabh

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

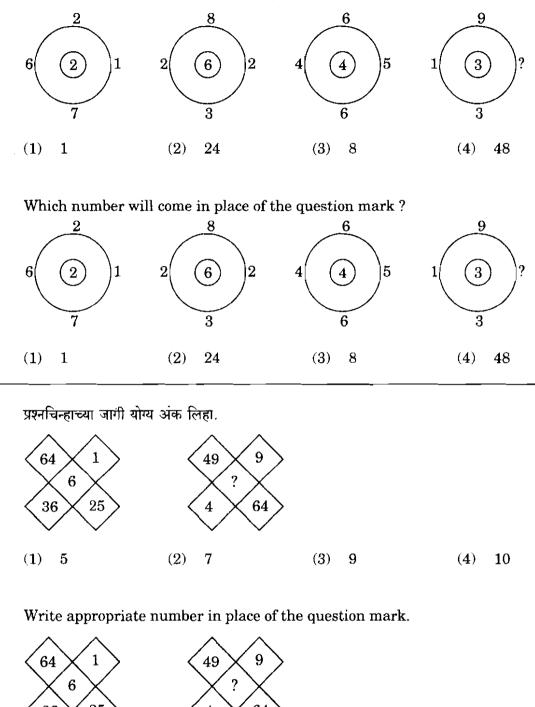
(3)

Α		45		E04
94.	शर्वरी	चा जन्म बुधवार दिनांक 5 सप्टेंबर 2001 ला झा	ला. ति [.]	चा तिसरा वाढदिवस कोणत्या दिवशी येईल ?
	(1)	रविवार	(2)	गुरुवार
	(3)	मंगळवार	(4)	सोमवार
		rvari was born on Wednesday, the 5 ^{tl} d birthday be ?	^h of S	eptember 2001. On which day will her
	(1)	Sunday	(2)	Thursday
	(3)	Tuesday	(4)	Monday
	अंतर (1)	ावर आहे ? उत्तरेला 15 किमी	(2)	उत्तरेला 10 किमी
95.			**	0 किमी गेला नंतर उत्तरेकडे वळून 5 किमी अंतर बला. तर राम घरापासून कोणत्या दिशेला व किती
	(1)	उत्तरेला 15 किमी	(2)	उत्तरेला 10 किमी
	(-)			
	(3)	दक्षिणेला 10 किमी	(4)	दक्षिणेला 15 किमी
	(3) Ran wal the	n went 15 km to the South from his ked 10 km. Afterwards turning to the	hous Nortl	e and then he turned to the East and h, he walked 5 km and again turned to
	(3) Ran wal the	n went 15 km to the South from his ked 10 km. Afterwards turning to the West and walked 10 km and stopped	hous Nortl	e and then he turned to the East and h, he walked 5 km and again turned to
	(3) Ran wal the dire	n went 15 km to the South from his ked 10 km. Afterwards turning to the West and walked 10 km and stopped action is Ram now from his house?	house Nortl d. The	e and then he turned to the East and h, he walked 5 km and again turned to en at how much distance and in what
96.	(3) Ram wal the dire (1) (3) शाळे	n went 15 km to the South from his ked 10 km. Afterwards turning to the West and walked 10 km and stopped oction is Ram now from his house ? 15 km to the North 10 km to the South	house Nortl d. The (2) (4)	e and then he turned to the East and h, he walked 5 km and again turned to en at how much distance and in what 10 km to the North 15 km to the South
96.	(3) Ram wal the dire (1) (3) शाळे	n went 15 km to the South from his ked 10 km. Afterwards turning to the West and walked 10 km and stopped ection is Ram now from his house? 15 km to the North 10 km to the South तील 288 मुलांना रांगेत उभे राहण्यास सांगितले.	house Nortl d. The (2) (4)	e and then he turned to the East and h, he walked 5 km and again turned to en at how much distance and in what 10 km to the North
96.	(3) Ram wal the dire (1) (3) शाळे संख्य	h went 15 km to the South from his ked 10 km. Afterwards turning to the West and walked 10 km and stopped oction is Ram now from his house ? 15 km to the North 10 km to the South तील 288 मुलांना रांगेत उभे राहण्यास सांगितले. 1 आहे. तर प्रत्येक रांगेत किती मुले आहेत ?	house Nortl d. The (2) (4) 	e and then he turned to the East and h, he walked 5 km and again turned to en at how much distance and in what 10 km to the North 15 km to the South
96.	(3) Ram wall the dire (1) (3) शाळे संख्य (1) (3) In t	h went 15 km to the South from his ked 10 km. Afterwards turning to the West and walked 10 km and stopped oction is Ram now from his house ? 15 km to the North 10 km to the South तील 288 मुलांना रांगेत उभे राहण्यास सांगितले. 1 आहे. तर प्रत्येक रांगेत किती मुले आहेत ? 12 20 he school, 288 students were told to a number of students in each row. Th	house Nort d. The (2) (4) प्रत्येक (2) (4) stand	e and then he turned to the East and h, he walked 5 km and again turned to en at how much distance and in what 10 km to the North 15 km to the South
96.	(3) Ran wal the dire (1) (3) शाळे संख्य (1) (3) In t the	h went 15 km to the South from his ked 10 km. Afterwards turning to the West and walked 10 km and stopped oction is Ram now from his house ? 15 km to the North 10 km to the South तील 288 मुलांना रांगेत उभे राहण्यास सांगितले. 1 आहे. तर प्रत्येक रांगेत किती मुले आहेत ? 12 20 he school, 288 students were told to a number of students in each row. Th	house Nort d. The (2) (4) प्रत्येक (2) (4) stand	e and then he turned to the East and h, he walked 5 km and again turned to en at how much distance and in what 10 km to the North 15 km to the South र रांगेत जेवढी मुले आहेत त्याच्या निमपट रांगांची 16

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

97. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी कोणता आकडा येईल ?

 $\langle 36 \times 25 \rangle \langle 4 \times 64 \rangle$

 (1) 5
 (2) 7
 (3) 9
 (4) 10

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

E04

98.

А

- **99.** A, B, C, D, E, F हे सहा मित्र समोरासमोर बसून एका वर्तुळाकृती मैदानात खेळत आहेत. E हा D च्या डाव्या बाजूस आहे. C हा A आणि B च्या मध्ये आहे. F हा E आणि A च्या मध्ये आहे. तर B च्या डाव्या बाजूला कोण आहे ?
  - (1) A
  - (2) D
  - (3) C
  - (4) E

Six friends namely A, B, C, D, E, F are sitting in front of each other in a circle and are playing. E is on the left side of D. C is between A and B. F is between E and A. Then who is on the left side of B?

- (1) A
- (2) D
- (3) C
- (4) E

100. जर EXCEL = 93596 असेल, PAINT = 74128 असेल, तर ACCEPT = ?

- (1) 735961
- (2) 455978
- (3) 547978
- (4) 554978

If EXCEL = 93596 and PAINT = 74128, then ACCEPT = ?

- (1) 735961
- (2) 455978
- (3) 547978
- (4) 554978

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

А

सूचना 💷 (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रूपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नम्ना प्रश्न सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ? प्र. क्र. 201. स्वामी दयानंद सरस्वती ईश्वरचंद्र विद्यासागर (1)(2)राजा राममोहन रॉय गोपाळकृष्ण गोखले (4) (3)ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''(3)'' हे वर्तळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे. (1)(2)प्र.क. 201. (4)अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वंतत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

www.mpscmaterial.com www.fb.com/mpscmaterial www.t.me/mpscbooks

E04